

Een nieuwe lente, een nieuwe aangifte

22 maart 2024

Vandaag verscheen het nieuwe aangifteformulier personenbelasting in het Staatsblad. De aangifte van dit jaar (2024) gaat over de inkomsten en uitgaven van vorig jaar (2023). De Vlaamse aangifte telt nog 'slechts' 833 codes. Dat is 10 codes minder dan vorig jaar. Ook de Waalse aangifte is afgeslankt met eenzelfde aantal codes.

Die 10 codes zijn geschrapt omdat de verhoging van de federale woonbonus is uitgedoofd. Een federale woonbonuslening is uiterlijk in 2013 gesloten, en voor een dergelijke lening is de tienjarige termijn waarvoor de verhoging kon worden toegekend, intussen verstreken.

Voor het overige houden maatregelen die komen en gaan, elkaar perfect in evenwicht. Nieuwe fiscale maatregelen die zorgen voor 20 nieuwe aangiftecodes (nieuwe vrijstelling koopkrachtpremie, nieuwe vrijstelling overuren, tijdelijke overgangsregeling auteursrechten, nieuwe meldplicht voor huuraftrek en nieuw belastingkrediet voor fietskilometervergoeding), worden volledig gecompenseerd door het schrappen van evenveel oude codes omdat oude fiscale maatregelen vervallen (oude vrijstelling overuren, belastingtarief van 17% op roerende inkomsten, tijdelijke bedrijfsvoorheffing op verenigingswerklozen en oud belastingkrediet voor kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen).

De Brusselse aangifte telt slechts 4 codes minder dan vorig jaar, omdat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een nieuw belastingkrediet voor coöperatieve aandelen invoerde en omdat de Brusselse Proxi-lening in de aangifte technisch is ontdudd.

Door de kunstgreep om andere federale fiscale maatregelen geheel of gedeeltelijk buiten de aangifte te houden en zo nieuwe aangifterubrieken te vervangen door – een unicum – 'verplicht bij te voegen bijlagen', komen er formeel welswaar geen codes bij, maar het resultaat is hetzelfde: de aangifte is weer wat complexer. Perceptie is alles in een verkiezingsjaar. Zo kennen we nieuwe 'verplicht in te vullen aangiftelijlagen' voor personen die onderworpen zijn aan de kaaimantaks en voor huurders die hun huur als beroepskosten aangeven.

We overlopen de wijzigingen in de nieuwe aangifte.

1. koopkrachtpremie (vakken IV en XVI)

De eerste wijziging vinden we pas in vak IV van de aangifte waar lonen en wedden worden aangegeven. Werkgevers konden vorig jaar, sinds 1 juni, een koopkrachtpremie toekennen aan hun werknemers. De premie kan mogelijk nog worden toegekend tot het einde van deze maand. De premie is in feite een cheque waarmee de werknemer verbruiksklare voeding of ecologische producten en diensten kan aankopen, ter ondersteuning van zijn koopkracht. Vandaar de benaming. Bedoeling is de economie, in tijden van hoge inflatie, een boost te geven na de energiecrisis. De premie kan in principe nog tot eind dit jaar worden verzilverd. Enkel ondernemingen die in 2022 een 'hoge winst' behaalden, kunnen de premie toekennen, tot maximaal 500 euro. Was die winst 'uitzonderlijk hoog', dan kan de premie oplopen tot 750 euro. De premie wordt van personenbelasting vrijgesteld tot datzelfde bedrag van 750 euro.

Bedraagt de premie maximaal 750 euro en zijn de andere wettelijke voorwaarden vervuld, dan is de premie belastingvrij. Kende een werkgever aan zijn werknemer premie(s) toe voor een bedrag

van 800 euro – 50 euro te veel – dan wordt de premie volledig belast. Kreeg een werknemer van *meerdere* werkgevers een koopkrachtpremie voor een bedrag van 750 euro per werkgever, maar in totaal voor meer dan 750 euro, dan wordt enkel het gedeelte boven 750 euro belast. Aangezien de premies dus niet altijd vrijgesteld zijn, maar gedeeltelijk of volledig belastbaar kunnen zijn, moet de werknemer ze opnemen in de belastingaangifte: de belastbare premie als loon in rubriek A.1 van vak IV van de aangifte en de “voor vrijstelling in aanmerking komende” premie in een nieuwe rubriek 12 van vak IV. De vrijstelling wordt sowieso geplafonneerd op 750 euro.

12. Voor vrijstelling in aanmerking komende koopkrachtpremie:	1386-69	2386-39
---	----------------------	----------------------

Bedrijfsleiders die naast hun zelfstandig mandaat ook werknemer zijn bij hun vennootschap(-werkgeefster) komen ook in aanmerking voor de vrijstelling. Zij geven de in principe vrijgestelde premie aan in een nieuwe rubriek 7 van vak XVI.

In de praktijk worden de aan te geven bedragen overgenomen van de fiscale fiches (281.10 en 281.20) en ingelezen in *Tax-on-web*.

2. Relance-overuren (vakken IV en XVI)

Net als in 2021 en 2022 zijn in 2023 (sinds 1 juli) vrijwillig gepresteerde overuren, zonder overwerktoeslag, voor een maximaantal van 120 uren vrijgesteld van belasting. De vrijgestelde bezoldigingen voor ‘relance-overuren’ van 2023 moeten, ter controle, naast nieuwe codes worden aangegeven in rubriek 11.a van vak IV (werknemers) of in rubriek 6.a van vak XVI (bedrijfsleiders die ook werknemer zijn). De vrijstelling wordt beperkt tot 120 overuren per jaar. De nog niet benutte vrijstelling voor overuren gepresteerd in 2021 en/of 2022 die pas betaald zijn in 2023, kan nog worden gevraagd in de vroegere rubrieken (11.b en c van vak IV of 6.b en c van vak XVI). De rubrieken voor overuren gepresteerd in 2020 zijn echter uit de aangifte verdwenen. Voor die overuren kan, als ze in 2023 zijn betaald, geen vrijstelling meer worden gevraagd.

11. Voor vrijstelling in aanmerking komende bezoldigingen voor vrijwillige overuren en/of voor netto overuren in de openbare sector: a) gepresteerd van 1.7 tot en met 31.12.2023 in het kader van de relance: 1) bezoldigingen: 2) overuren:	1381-74 1382-73	2381-44 2382-43
--	--	--

3. 17% tarief (vakken VII en XV)

Roerende inkomsten worden belast tegen afzonderlijke tarieven. Het standaard tarief is 30% (bv. voor aandelendividenden of intresten van termijnrekeningen), maar ook ‘voordeeltarieven’ zijn mogelijk van 20% (bv. voor dividenduitkering van liquidatiereserves binnen vijf jaar na aanleg van die reserve) of 15% (bv. voor auteursrechten of voor intresten van de ‘Van Peteghem-lening’, staatsbon op één jaar, waarop men eind vorig jaar kon intekenen) of zelfs 5% (bv. voor de uitkering van liquidatiereserves meer dan vijf jaar na aanleg van die reserve).

Voor verminderingen van liquidatiereserves die nog waren aangelegd vóór aj. 2018, werd nog een specifiek belastingtarief toegepast van 17% als het dividend was uitgekeerd ‘binnen vijf jaar

na aanleg van de reserve'. Dat tarief is nu geschrapt. In 2023 is de termijn van vijf jaar immers definitief verstreken en kunnen dergelijke uitkeringen niet meer voorkomen. De codes voor belasting tegen 17% zijn zo uit de aangifte verdwenen.

Het 17%-tarief werd in dezelfde omstandigheden ook toegepast voor dividenden die als "vergoeding voor ontbrekende coupon of ontbrekend lot" kwalificeren en belastbaar zijn in vak XV als 'divers inkomen van roerende aard'. In dat vak is dan ook een equivalent aantal codes geschrapt.

4. Overgangsregeling auteursrechten (vak VII)

Vier extra codes komen er bij in vak VII voor personen die een beroep doen op de overgangsregeling inzake auteursrechten (nieuwe rubriek D.2). In 2022 werd de forfaitaire belastingregeling voor auteursrechten hervormd. Het toepassingsgebied werd aangescherpt, met o.a. de beruchte *de facto* uitsluiting van de IT-sector. En nieuwe begrenzings ('30 procent'-regel en 'vier jaren'-grens) werden ingevoerd, naast de bestaande jaargrens van 70.220 euro (aj. 2024) die werd behouden. Tot dat bedrag worden inkomsten uit auteursrechten, als de overige wettelijke voorwaarden vervuld zijn, onweerlegbaar vermoed roerende inkomsten te zijn. Over de hervorming leest u meer op monkey.be.

De nieuwe regeling die in werking trad vanaf 2023 (aj. 2024) is nu voor het eerst van toepassing in de aangifte. De omschrijving van de oude aangifterubriek werd daarom aangepast: "*inkomsten die in aanmerking komen voor de nieuwe regeling*" (rubriek D.1 van vak VII).

D. INKOMSTEN UIT AUTEURSRECHTEN, NABURIGE RECHTEN EN WETTELIJKE EN VERPLICHTE LICENTIES:		
1. Inkomsten die in aanmerking komen voor de nieuwe regeling (bepaald in artikel 17, § 1, 5°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92))		
a) Inkomsten (bruto):	1123-41	2123-11
b) Kosten (werkelijke of forfaitaire):	1124-40	2124-10
2. Inkomsten die in aanmerking komen voor de overgangsregeling (bepaald in artikel 551, § 2, WIB 92)		
a) Inkomsten (bruto):	1117-47	2117-17
b) Kosten (werkelijke of forfaitaire):	1118-46	2118-16
3. Roerende voorheffing:	1119-45	2119-15

Specifiek voor belastingplichtigen die uitgesloten zijn van het toepassingsgebied van de nieuwe auteursrechtenregeling, werd voor één jaar (2023) in een overgangsregeling voorzien (*art. 551 §2 WIB92*). Ook al genieten zij na de hervorming in principe niet langer het gunstregime voor auteursrechten, toch kunnen zij nog eenmalig aanspraak maken op dat regime op voorwaarde dat zij in 2022 inkomsten verkregen die onder de oude auteursrechtenregeling werden belast. De overgangsregeling kent wel eigen begrenzings: de jaargrens bedraagt in de overgangsregeling geen 70.220 euro maar slechts de helft, 35.110 euro. En ook de schijven voor de berekening van het wettelijk kostenforfait op auteursrechten zijn gehalveerd. Het maximale kostenforfait wordt in de overgangsregeling zo gereduceerd van 14.042,50 euro tot 7020 euro. De correcte toepassing van de overgangsregeling vereist een eigen rubriek in de nieuwe aangifte: "*inkomsten die in aanmerking komen voor de overgangsregeling (bepaald in artikel 551 §2 WIB92)*" (rubriek D.2 van vak VII). De rubriek is tijdelijk en zal volgend jaar weer uit de aangifte verdwijnen.

5. Federale woonbonus (vak IX)

Enkel hypothecaire leningen gesloten voor de enige en eigen woning gaven oorspronkelijk recht op de fiscale woonbonus. Na de staatshervorming, tien jaar geleden, werden fiscale bevoegdheden gesplitst. Het gewest kent fiscale voordelen toe voor leningen voor de eigen woning. Leningen voor de niet-eigen woning (bv. tweede verblijf) bleven federaal. De federale woonbonus kan zo vandaag nog van toepassing zijn op leningen die oorspronkelijk gesloten waren voor de financiering van de eigen woning (= woonbonus), maar die intussen 'niet eigen' woning geworden is (= federale woonbonus). Bovendien werd bij wet bepaald dat de federale woonbonus nog enkel kon gelden voor leningen gesloten vóór 2014. De federale woonbonus is met andere woorden een uitdovend verhaal. En daar plukt men nu – *codegewijs* – de vruchten van.

De federale woonbonus bestaat uit een basisbedrag dat de hele duur van de lening een belastingvermindering oplevert en uit een verhoging van dat bedrag, die slechts de eerste tien leningsjaren geldt. Aangezien een federale woonbonuslening uiterlijk in 2013 gesloten moet zijn, is voor een dergelijke lening de tienjarige termijn waarvoor de verhoging kon worden toegekend, definitief verstreken, met als praktisch gevolg dat 10 'veeleer technische' codes in het federale luik van vak IX kunnen worden geschrapt.

6. Verplichte bijlagen voor kaaimantaks... (vak XIII)

De opvallendste wijzigingen vinden we in het vak XIII van de aangifte waar geen inkomsten of uitgaven worden aangegeven maar fiscaal relevante gegevens moeten worden gemeld, zoals het feit dan men beschikt over een bankrekening of een verzekering in het buitenland.

Zo is er ook al jaren de meldplicht van juridische constructies (trusts, stichtingen...) voor de correcte toepassing van de doorkijkbelasting of kaaimantaks. Die meldplicht is *formeel* in de nieuwe aangifte ingekort tot een eenvoudige 'JA' waarmee u bevestigt oprichter of begunstigde te zijn van zo'n juridische constructie, maar *in realiteit* is de meldplicht drastisch uitgebreid. Alleen worden de gegevens niet langer gevraagd in vak XIII van de aangifte maar in een verplicht in te vullen en aan de aangifte toe te voegen bijlage (*bijlage 276 CJC*). Het model van die bijlage is op dit ogenblik (22 maart) nog niet bekendgemaakt.

C. JURIDISCHE CONSTRUCTIES

Is u, uw echtgenoot of wettelijk samenwonende partner met wie u deze aangifte indient, of één van uw niet ontvoogde minderjarige kinderen een oprichter van een juridische constructie, bedoeld in artikel 2, § 1, 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) of heeft u of één van de bovenvermelde personen in 2023 een dividend of enig ander voordeel verkregen van een juridische constructie?

Zo ja, moet u per juridische constructie een bijlage 276 CJC met aanvullende inlichtingen bij uw aangifte voegen.

1077-87 Ja

De uitbreiding van de meldplicht staat los van de recente hervorming en aanscherping van de kaaimantaks (door de Programmawet van 22 december 2023), die pas vanaf dit jaar geldt, maar heeft alles te maken met de verzuchtingen van het Rekenhof die de kaaimantaks in een uitgebreid advies onder de loep nam en een aantal aanbevelingen deed. Een van die verzuchtingen betrof de onmogelijkheid om de budgettaire opbrengst van de kaaimantaks te becijferen. Bij gebrek aan specifieke 'kaaimantaks-aangiftcodes' kan een belastingopbrengst

immers niet worden toegewezen aan een 'gewone belasting' dan wel aan de doorkijkbelasting.

Om dat wel mogelijk te maken en om de controle op de kaaimantaks te verbeteren, wordt de meldplicht, zij het niet in de aangifte zelf maar in een nieuwe verplicht toe te voegen bijlage, die er 'integreerend' deel van uitmaakt, uitgebreid met volgende door de oprichter of begunstigde van de juridische constructie, te verstrekken gegevens:

- de in de aangifte opgenomen inkomsten die elke juridische constructie afzonderlijk heeft verkregen. Dat zijn bijvoorbeeld roerende of onroerende inkomsten aangegeven in vakken VII en III;
- het bedrag van het vermogen van de juridische constructie op het einde van het belastbare tijdperk;
- het deel van het vermogen dat door de oprichter werd ingebracht;
- de (al dan niet fictieve) dividenden die zijn uitgekeerd en in de aangifte (bv. vak VII) zijn opgenomen, evenals de dividenden die:
 - zijn vrijgesteld omdat ze in het verleden reeds de kaaimantaks hebben ondergaan;
 - niet zijn aangegeven omdat er bevrijdende roerende voorheffing op werd ingehouden.

"Dankzij de uitbreiding van de aangifteplicht zullen we de opbrengsten beter kunnen meten vanaf aanslagjaar 2024", aldus minister van Financiën Van Peteghem (PV 1726 van 16 oktober 2023).

7. ...en voor huuraftrek (vak XIII)

Een gelijkaardige nieuwe 'verplicht in te dienen bijlage' (*bijlage 270 MLH*) is er dit jaar voor huurders die hun betaalde huur (en toegekende huurvoordelen) fiscaal als beroepskosten willen inbrengen. De bijlage, die wellicht ook een digitale versie krijgt, moet de link automatiseren tussen de huurder die de huurgelden als beroepskosten aftrekt en de verhuurder die op de ontvangen huur belast wordt. De belastingdruk in hoofde van de verhuurder verschilt namelijk naargelang de huurder (natuurlijk persoon) het gehuurde pand, bv. een woning, niet professioneel aanwendt of dat wel doet en de huur fiscaal in kosten brengt. In dat laatste geval wordt de verhuurder belast op de werkelijke huur (na toepassing van een forfaitaire kostenaftrek) en niet op basis van het kadastraal inkomen, en betaalt hij doorgaans meer belasting. Daarom moeten huurders (natuurlijke personen) vanaf deze aangifte een hoop data over de verhuurder en het pand overmaken aan de fiscus, via het invullen van de bewuste bijlage. Tenminste als de huurder de huur als beroepskosten aangeeft. Wordt de bijlage niet ingevuld of niet toegevoegd, dan wordt de aftrek van de huur door de fiscus verworpen.

Uw identificatiegegevens:

Naam:¹ Voornaam:¹
Benaming:²
Nationaal nummer of identificatienummer van het wachtregister of van de Kruispuntbank van Ondernemingen:
.....

Door de huurder van een onroerend goed of houder
van een zakelijk gebruiksrecht op een onroerend goed
bij de aangifte in de inkomstenbelastingen te voegen
bijlage (art. 307, § 2/2, WIB 92)

AANSLAGJAAR 20...

(Boekjaar van tot)²

Identificatiegegevens van de verhuurder(s) of diegene(n) die het zakelijk gebruiksrecht (erfpacht, opstal, vruchtgebruik, erfdienstbaarheid, enz.) verleent:
(Gelieve per persoon de gevraagde gegevens te vermelden. De identificatiegegevens vanaf de derde persoon voegt u als bijlage toe aan dit document.)

Identificatiegegevens persoon 1:

Naam:¹ Voornaam:¹
Benaming:²
Nationaal nummer of het identificatienummer van het wachtregister of van de Kruispuntbank van Ondernemingen:
.....
Straat: Nummer: Bus:
Gemeente: Postcode: Land:

De bijlage maakt integrerend deel uit van de aangifte. Bijlage en aangifte zijn één. Dat houdt in dat, in tegenstelling tot de meeste andere bijlagen bij de aangifte PB, de bijlage verplicht moet worden overgemaakt, en dus niet louter ter beschikking mag worden gehouden van de fiscus.

Voor een huurder (natuurlijk persoon) die zijn huur niet als beroepskosten inbrengt, geldt de verplichting om de inlichtingen in de bijlage te verstrekken niet. Er is nog een uitzondering. De bijlage moet evenmin worden ingevuld en toegevoegd, als de huur wordt 'gefactureerd' door de verhuurder. Dat wil zeggen, "wanneer de huur verbonden is aan een levering van goederen of diensten verricht in de EER, waarvoor een factuur of vervangend document is opgesteld".

In de aangifte wordt de huurder vanaf dit jaar gewezen op zijn rapporteringsplicht en de gevolgen als hij zijn plicht verzuimt. Dat gebeurt in een wel heel uitgebreide nieuwe rubriek E van vak XIII, waar de huurder die de 'niet gefactureerde huur' als beroepskosten aftrekt, dat moet bevestigen naast nieuwe codes 1072 en 2072. Voor ieder gehuurd en 'in kosten gebracht' onroerend goed moet afzonderlijk een bijlage worden ingevuld. Vijf gehuurde panden vertalen zich zo in minstens vijf toe te voegen bijlagen. En huur van je van meerdere verhuurders (een eigendom in onverdeelheid), dan moet je de derde, vierde... verhuurder identificeren in 'bijlage bij de bijlage'...

<p>E. ALS WERKELIJKE BEROEPSKOSTEN AFGETROKKEN VERGOEDINGEN VOOR DE HUUR VAN ONROERENDE GOEDEREN OF VOOR DE VESTIGING OF OVERDRACHT VAN EEN ZAKELIJK GEBRUIKSRECHT OP ONROERENDE GOEDEREN</p> <p>Hebt u in deze aangifte (deel 1 of deel 2) werkelijke beroepskosten vermeld waarin vergoedingen zijn begrepen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de huur van één of meer onroerende goederen of - de vestiging of overdracht van een zakelijk gebruiksrecht (erfpacht, opstal, vruchtgebruik, erfdienstbaarheid, enz.) op één of meer onroerende goederen, <p>en</p> <p>beschikt u voor één of meer van die vergoedingen <i>niet</i> over een volgens de toepasselijke btw-reglementering opgesteld(e) <i>factuur of document in de plaats ervan</i> voor de levering van met die vergoedingen verbonden goederen of diensten door een belastingplichtige gevestigd op het grondgebied van de Gemeenschap in de zin van het Wetboek van de btw, in Noorwegen, IJsland of Liechtenstein,</p> <p>dan moet u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het vakje hiernaast aankruisen - <i>per onroerend goed waarvoor u niet over zo'n factuur of document beschikt, een bijlage 270 MLH met aanvullende inlichtingen bij uw aangifte voegen (zoiets zijn die vergoedingen niet als beroepskosten aftrekbaar).</i> 	1072-92 ☐	2072-62 ☐
--	---	---

De rapporteringsplicht geldt niet enkel voor huurders maar voor alle houders van een zakelijk gebruiksrecht op een onroerend goed die de vergoeding voor de verkrijging van dat recht als beroepskosten aangeven. Denk aan vergoedingen voor opstal, erfpacht, vruchtgebruik, erfdienstbaarheid enzovoort. De rapporteringsplicht geldt trouwens niet enkel voor natuurlijke personen, maar ook voor rechtspersonen (vennootschappen, vzw's...). Voor rechtspersonen is ze verstrekking: rechtspersonen die onderworpen zijn aan de aangifte in de inkomstenbelasting, die dus een aangifte vennootschapsbelasting of rechtspersonenbelasting indienen, moeten de bijlage (met de gegevens over de verhuurder, verpachter...) áltijd invullen, zelfs als ze de (huur)vergoeding niet als beroepskosten (kunnen) aftrekken (bv. een vzw).

Volgende inlichtingen worden, naast de identificatiegegevens van de belastingplichtige zelf, in de bijlage (nr. 270 MLH) gevraagd:

- de *identificatiegegevens* van de verhuurder of de verlener van het zakelijk gebruiksrecht:
 - naam, voornaam, woonplaatsadres, nationaal nummer* of KBO-nummer, als de verhuurder of verlener van het zakelijk recht een natuurlijk persoon is;
 - de benaming, adres van de maatschappelijke zetel en het KBO-nummer, als de verhuurder of verlener van het zakelijk recht een rechtspersoon is;
- het volledige *adres* van het betreffende onroerend goed;
- het bedrag van de in het belastbare tijdperk betaalde (*huur*)vergoeding voor het onroerend goed** en, als de huurder of houder van het zakelijk recht een natuurlijk persoon of een vennootschap is, het *deel* van die (huur)vergoeding dat als *beroepskosten* is ingebracht.

(*) de verplichting voor de huurder om het rijksregisternummer van een derde (verhuurder) te vermelden, is een primeur. Het rijksregisternummer is een beschermd persoonsgegeven waaruit onder meer de leeftijd en het geslacht van de betrokken verhuurder kan worden afgeleid. De wetgever begeeft zich hiermee op glad ijs, en beseft dat ook. Want hij machtigt de belastingplichtige uitdrukkelijk "om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen of van het wachtregister te gebruiken om de verhuurders of personen die een opstalrecht, een recht van erfpacht of een ander zakelijk gebruiksrecht verlenen te identificeren".

(**) de vergoeding voor roerende goederen, bv. voor meubilair in het onroerend goed, moet niet worden vermeld in bijlage 270 MLH.

Echtgenoten en wettelijk samenwonenden die beiden voor eenzelfde onroerend goed (huur)vergoedingen als beroepskosten inbrengen, moeten bij hun gezamenlijke aangifte minstens twee bijlagen voegen: elke partner een eigen bijlage met vermelding van de door hem of haar als beroepskosten aangegeven huurvergoeding. Maar elke partner neemt in zijn of haar

bijlage wel telkens het totale bedrag van de door beide partners betaalde (huur)vergoedingen op.

In één geval verbiedt de wetgever voortaan de aftrek van huur als beroepskosten, namelijk voor huur die betrekking heeft op een pand waarvan de huurovereenkomst *kosteloos is geregistreerd*. Kosteloze registratie kan enkel wanneer het goed “uitsluitend bestemd is tot huisvesting”, tot louter privégebruik als woonst, zeg maar. Zelfs al werkt de huurder in dat geval gedeeltelijk van thuis, dan kan hij de huur fiscaal niet meer als kosten aftrekken. Hiermee beschermt de wetgever verhuurders tegen huurders die in weerwil van de huurovereenkomst de huur toch als beroepskosten zouden willen inbrengen. De verhuurder blijft belast op basis van het kadastrale inkomen. Op dit wettelijke aftrekverbod bestaat een uitzondering, maar daar gaan we in dit overzicht niet dieper op in. Voor de details verwijzen we naar monkey.be.

Noteer nog dat eerder deze maand, als eerste maar wellicht niet als laatste reparatiewetgeving, een wetsamendement ([DOC 55 3865/002](#)) werd ingediend die land- en tuinbouwers zou vrijstellen van de ‘bijlageverplichting’. Veel landbouwers kennen de gegevens van al hun verpachters niet (meer). Vaak zijn de overeenkomsten mondeling. Zonder vrijstelling zouden landbouwers opgezadeld worden met talloze bijlagen...

8. Brusselse Proxi-lening (vak XI)

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent al enkele jaren een belastingkrediet toe aan kredietgevers van een Brusselse Proxi-lening. Dat belastingkrediet is een fiscale incentive om particulieren leningen toe te laten kennen aan kmo's. Per jaar kan een kredietgever maximaal 50.000 euro uitlenen, met een absoluut maximum van 200.000 euro. Gedurende de volledige duur van de lening (maximaal 8 jaar) wordt jaarlijks een belastingkrediet toegekend. Het fiscaal voordeel bedraagt 4% (van het gemiddelde uitstaande leningssaldo) gedurende de eerste drie belastbare tijdperken waarin de lening loopt. Daarna valt het belastingkrediet terug op 2,5%. Dat is zo voor de eerste Proxi-leningen die toegekend zijn in 2020. Vandaar dat de Proxi-leningen in vak XI van de Brusselse aangifte zijn ontdekkend: enerzijds leningen gesloten vanaf 2021 (rubriek 1.a.1) die nog recht geven op het belastingkrediet van 4% en anderzijds leningen gesloten in 2020 (nieuwe rubriek 1.a.2) die terugvallen op het belastingkrediet van 2,5%.

1. Bedragen die in aanmerking komen voor het jaarlijks belastingkrediet		
a) voor Proxi-leningen		
1. Uitstaand saldo van de uitgeleende of ter beschikking gestelde bedragen van proxi-leningen gesloten vanaf 2021:		
a. op 1.1.2023:	3391-04	4391-71
b. op 31.12.2023:	3392-03	4392-70
2. Uitstaand saldo van de uitgeleende of ter beschikking gestelde bedragen van proxi-leningen gesloten in 2020:		
a. op 1.1.2023:	3396-96	4396-66
b. op 31.12.2023:	3397-95	4397-65

9. Brusselse kredietcoöperaties (vak XI)

Sinds juni vorig jaar kent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in navolging van het Vlaamse Vriendenaandeel, nu ook een belastingkrediet toe voor investeringen in aandelen van bepaalde coöperatieve vennootschappen (*Ordonnantie van 17 maart 2023 “tot mobilisatie van het*

burgerspaargeld ten behoeve van het herstel en de economische transitie”). Natuurlijke personen die in het Brussels gewest wonen en die intekenen op ‘aandelen op naam’ van erkende ‘kredietcoöperaties met sociaal oogmerk’ genieten gedurende maximaal vijf jaar jaarlijks een belastingkrediet van 3,5% op een maximale inleg van 100.000 euro. De belegger geeft het in 2023 ‘volgestort bedrag van de aandelen’ aan in een nieuwe rubriek 1.b van het Brusselse vak XI. Dat bedrag staat ook vermeld op het attest uitgereikt door de coöperatie.

b) voor aandelen van kredietcoöperaties met sociaal oogmerk Volgestort bedrag van de aandelen:	3394-01	4394-68
---	----------------------	----------------------

10. Bedrijfsvoorheffing verenigingswerk (vak XV)

Inkomsten uit verenigingswerk zijn niet onderworpen aan bedrijfsvoorheffing (BV). De verenigingen houden die dan ook niet in. Dat principe werd voor iedereen duidelijk na publicatie, in mei 2022, van de wet van 26 april 2022 die het nieuwe fiscale regime van verenigingswerk vastlegde. In de eerste maanden van 2022 was er hierover nog verwarring en werd mogelijk wel nog BV ingehouden op het loon voor verenigingswerk. Vandaar dat de aangifte vorig jaar voorzorg in een rubriek waar de ingehouden BV kon worden aangegeven. Omdat in 2023 geen BV meer is ingehouden op verenigingswerk, is die rubriek dit jaar uit de aangifte (vak XV) verdwenen.

11. Belastingkrediet fietskilometervergoeding (vak XIX)

Een federaal belastingkrediet komt en gaat. Het belastingkrediet ‘voor één jaar’ voor verhoging kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen met de wagen, dat vorig jaar in de aangifte opdook, is alweer vervangen door een nieuw belastingkrediet voor ‘verhoging kilometervergoeding voor gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer’, dat een iets langere levensduur zal hebben (tot en met de aangifte van 2026).

Het ‘belastingkrediet fietskilometervergoeding’ is een tijdelijke compensatie van de kosten die werkgevers dragen na de invoering van de verplichte fietskilometervergoeding in uitvoering van CAO 164. Die CAO kent werknemers die er nog geen recht op hadden, nu ook een fietsvergoeding toe. Aangezien de meeste werkgevers rechtspersonen zijn, zal het belastingkrediet meestal worden gevraagd in de aangifte vennootschapsbelasting (VB). In de aangifte personenbelasting zal dat eerder uitzonderlijk gebeuren, door werkgevers natuurlijke personen (bv. zelfstandige eenmanszaak met fietsend personeel).

De verhoging van de fietskilometervergoeding, waarvoor het belastingkrediet wordt verleend, wordt uitgedrukt als het positieve verschil tussen enerzijds de kilometervergoeding toegekend in uitvoering van CAO 164 (27 cent per kilometer voor maximaal 20 km enkele rit) en anderzijds de *referentiefietskilometervergoeding*. Dat is de vergoeding die wordt toegekend op referentietijdstip 1 juli 2022 op basis van een arbeidsreglement of -overeenkomst. Mogelijk is die vergoeding onbestaande (zie voorbeeld). De verhoging van de kilometervergoeding moet betrekking hebben op woon-werkverkeerverplaatsingen gedaan in de periode van 1 mei 2023 tot en met 31 december 2024.

Het belastingkrediet wordt bepaald op het bedrag van de verhoging van de kilometervergoeding vermenigvuldigd met het aantal kilometer afgelegd voor woon-werkverkeer waarvoor de vergoeding is toegekend, beperkt tot 20 km enkele rit.

Voorbeeld

Een werkgever kent in toepassing van CAO 164 vanaf 1 mei 2023 voor het eerst een fietsvergoeding toe. Voor de woon-werkverplaatsingen in de periode van mei tot december 2023 kende hij in 2023 een fietsvergoeding toe van 27 cent per kilometer voor in totaal 3000 km. De afstand woon-werkverkeer enkele rit bedraagt nooit meer dan 20 km enkel traject. Het belastingkrediet bedraagt: 27 cent x 3000 km = 810 euro.

Dat bedrag wordt als belastingkrediet 'terugbetaald' aan de werkgever, maar hij moet het zelf berekenen en in de aangifte aanvragen. Werkgevers onderworpen aan de personenbelasting doen dat in de nieuwe rubriek 5 van vak XIX van de aangifte.

5. Belastingkrediet voor de verhoging van de fietskilometervergoeding toegekend in toepassing van cao nr. 164:	1760-83	2760-53
--	---------------	---------------

Volgend jaar zal de rubriek trouwens worden aangevuld met alweer een nieuw belastingkrediet 'voor facultatieve verhoging van de fietskilometervergoeding'. Maar dat zijn zorgen voor een volgend overzicht. Meer uitleg op monkey.be.

12. Voorstel van vereenvoudigde aangifte

Als uitsmijter geven we nog even mee dat de groep belastingplichtigen die een voorstel van vereenvoudigde aangifte (VVA) ontvangt, dit jaar is uitgebreid (KB van 11 maart 2024). Die belastingplichtigen zijn vrijgesteld van het indienen van een aangifte, maar niet van het nakijken en eventueel verbeteren of aanvullen van hun 'voorstel van aangifte' (in *Tax-on-web* of op papier).

De uitbreiding betreft belastingplichtigen die:

- inkomsten uit *deeleconomie* (fiche 281.29) en *verenigingswerk* (fiche 281.27 + info van RSZ) ontvangen op voorwaarde dat het bedrag van de inkomsten niet hoger is dan het jaargrensbetrag van 7170 euro (aj. 2024) en, wat het verenigingswerk betreft, de uren grenzen zijn gerespecteerd. De voorwaarde is dus dat de inkomsten moeten kwalificeren als diverse inkomsten "tijdens het huidige en het vorige aanslagjaar";
- uitgaven voor *kinderoppaskosten* (met recht op belastingvermindering) hebben gedaan, uitgezonderd wanneer de uitgaven betrekking hebben op kinderen jonger dan drie jaar* en/of zwaar gehandicapte kinderen ouder dan 14 jaar**, en uitgezonderd wanneer "de gegevens niet geschikt zijn om adequaat te worden verwerkt met het oog op de correcte opstelling van het voorstel van vereenvoudigde aangifte"
- *overleden* zijn in het huidige of het vorige belastbare tijdperk en waarvoor (door de overlevende partner of de erfgenamen) geen keuze moet worden gemaakt tussen een individuele of gemeenschappelijke aanslag, die dus sowieso als alleenstaande worden belast

(*) Voor die kinderen moet immers een keuze worden gemaakt tussen de belastingvermindering voor ofwel de extra toeslag op de belastingvrije som ofwel de kinderoppassuitgaven. Een keuze die de fiscus niet kan maken voor de belastingplichtige...

(**) Voor die kinderen kan de fiscus niet zelf bepalen of het kind erkend is als zwaar gehandicapt.

Zoals u leest, gaat de verruiming van de toepassing van de 'vereenvoudigde aangifte' gepaard met heel wat uitzonderingen en voorbehoud. De fiscus is immers als de dood voor een te hoge foutenlast in de voorstellen van vereenvoudigde aangifte.

Op hoop van zegen...

Jef Wellens, Fiscalist Wolters Kluwer